

บทที่ ๓
วิธีดำเนินงาน

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและผลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินงานเป็นลำดับขั้นดังนี้ คือ .-

๑. เครื่องมือในการวิจัย

๑) สร้างแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (open - end) ส่งไปยังผู้บริหารการศึกษา อาจารย์ใหญ่ ศึกษาธิการจังหวัดและครูสังคมนา กลุ่มย่อยในภาคการศึกษา ๒ ให้ตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒) สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยแนวทางในการสร้างจากหนังสือ วิทยานิพนธ์ และคำตอบในแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ชนิดของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ .-

(๑) แบบให้เลือกตอบ (Multiple Choice)

(๒) แบบปลายเปิด (Open - end)

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น ๒ ชุด ดังนี้ คือ .-

(๑) แบบสอบถามของครู มี ๔ ภาค คือ .-

ภาคที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน

ภาคที่ ๒ ทักษะคติในการสอนวิชาสังคมนา

ภาคที่ ๓ ปัญหาทั่วไปในการสอนวิชาสังคมนา

ภาคที่ ๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

(๒) แบบสอบถามของนักเรียน มี ๔ ภาค คือ .-

- ภาคที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐาน
 ภาคที่ ๒ ทักษะเกี่ยวกับการเรียนวิชาสังคมศึกษา
 ภาคที่ ๓ ปัญหาในการเรียนวิชาสังคมศึกษา
 ภาคที่ ๔ ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง

๓) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบประชากรที่คัดเลือกแล้ว ๑๐ คน และนำแบบสอบถามนั้นมาวิเคราะห์คำตอบ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและรัดกุมยิ่งขึ้น

๒. วิธีเลือกตัวอย่างประชากร

๑) กำหนดจำนวนโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัย โดยมีหลักเกณฑ์พิจารณา คือ เป็นโรงเรียนรัฐบาลในระดับมัธยมศึกษาในภาคการศึกษา ๒ ทุกโรงเรียนที่เปิดสอนอย่างน้อยตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ใดโรงเรียนทั้งสิ้น ๑๕ แห่ง จากจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ คือ.-

จังหวัดนครราชสีมา ๖ แห่ง

(๑) โรงเรียนนครราชสีมา (ช)	อำเภอเมือง
(๒) โรงเรียนสตรีนครราชสีมา (ญ)	อำเภอเมือง
(๓) โรงเรียนคันทรอยมัส (สห.)	อำเภอกันทรอยมัส
(๔) โรงเรียนสุโขทัยไกลค	อำเภอสุโขทัยไกลค
(๕) โรงเรียนตากใบ (สห.)	อำเภอตากใบ
(๖) โรงเรียนรือเสาะชนูปถัมภ์	อำเภอรือเสาะ

จังหวัดปัตตานี ๖ แห่ง

(๑) โรงเรียนเบญจมาศพิศ (ช)	อำเภอเมือง
(๒) โรงเรียนสตรีปัตตานี (ญ)	อำเภอเมือง

(๓) โรงเรียนโพธิ์คีรีราชศึกษา (สท.)	อำเภอโคกโพธิ์
(๔) โรงเรียนสาทรบุรี (แจ้งประชากร) (สท.)	อำเภอสาทรบุรี
(๕) โรงเรียนนุชชัยวิทยา (สท.)	อำเภอปะนาเระ
(๖) โรงเรียนสุวรรณไพลย์ (สท.)	อำเภอยะหริ่ง

จังหวัดยะลา ๔ แห่ง

(๑) โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุง (ช)	อำเภอเมือง
(๒) โรงเรียนสตรียะลา (ญ)	อำเภอเมือง
(๓) โรงเรียนรามันห์ศิริวิทย์ (สท.)	อำเภอรามันห์
(๔) โรงเรียนวีระราษฎร์ประสาน (สท.)	อำเภอเบตง

จังหวัดสตูล ๒ แห่ง

(๑) โรงเรียนสตูลวิทยา (สท.)	อำเภอเมือง
(๒) โรงเรียนกำแพงวิทยา (สท.)	อำเภอละงู

๒) สำหรับประชากรที่เป็นครู คือครูที่กำลังสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนที่สุ่มตัวอย่างไว้แล้วทุกคน เพราะจำนวนครูจากโรงเรียนต่าง ๆ มีจำกัด จึงได้ครูจากโรงเรียนต่าง ๆ รวม ๖๐ คน เป็นชาย ๒๗ คน หญิง ๓๓ คน จากจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้ คือ .-

จังหวัด	จำนวน (คน)
นราธิวาส	๒๐
ปัตตานี	๑๘
ยะลา	๑๘
สตูล	๙

๓) สุ่มตัวอย่างนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนทั้ง ๔ แห่ง ดังกล่าว โดยกำหนดจำนวนตัวอย่างประชากรที่เป็นนักเรียนประมาณร้อยละ ๖ ของนักเรียนในแต่ละโรงเรียน ได้ตัวอย่างประชากร ๔๗๕ คน จากจังหวัดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ .-

จังหวัด	จำนวน (คน)
นราธิวาส	๑๕๕
ปัตตานี	๑๔๕
ยะลา	๑๑๐
สตูล	๖๕

๓. การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) ส่งแบบสอบถามไปยังครูในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน ๒๓ ชุด พร้อมทั้งจดหมายแจ้งไปยังครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่แต่ละโรงเรียน เพื่อกำหนดวันที่จะเดินทางไปรับค่าตอบแทนและขอความร่วมมือให้จัดนักเรียนจำนวนหนึ่งเพื่อตอบแบบสอบถามในวันดังกล่าว

๒) เตรียมแบบสอบถามของนักเรียนจำนวน ๔๘๐ ชุด เดินทางไปรับแบบสอบถามของครูและทำการทดสอบนักเรียนในแต่ละจังหวัดรวม ๑๔ แห่งด้วยตนเอง โดยเริ่มต้นตั้งแต่จังหวัดสตูล ปัตตานี นราธิวาส และยะลา ตามลำดับ สำหรับโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอที่ห่างไกลยากแก่การคมนาคมอีก ๔ แห่งนั้น ได้ให้ทางโรงเรียนส่งค่าตอบแทนทางไปรษณีย์

๓) ค่าตอบแทนจากแบบสอบถามทั้ง ๒ ประเภท ที่ได้รับคืนมามีจำนวนทั้งสิ้น ๕๓๕ ชุด คือ ใ้จากครู ๖๐ ชุด และจากนักเรียน ๔๗๕ ชุด คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนมาร้อยละ ๘๘.๕๓

๔. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้คิดค่าตอบของครูและนักเรียนเป็นร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตารางไม่ได้แยกค่าตอบตามประเภทของโรงเรียนและเพศของครูและนักเรียน เพราะผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานพื้นฐานไว้ว่า ค่าตอบที่ได้มาไม่มีความหมายแตกต่างกันตามประเภทของโรงเรียนและเพศของครูและนักเรียนในแต่ละจังหวัด ส่วนนักเรียนนั้นได้แยกเป็นศาสนาพุทธกับศาสนาอิสลามด้วย

นอกจากนี้ ยังมีค่าตอบในบางข้อที่ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์อื่น ๆ ประกอบด้วย คือ .-

- ๑) หาค่าเฉลี่ย หรือมีชนิยมเลขคณิตโดยใช้สูตร $\frac{\sum fx}{N}$
- ๒) หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร $\sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{N}}$
- ๓) ใช้วิธีวิเคราะห์แบบประมาณค่า เพื่อหาค่าเฉลี่ยน้ำหนักของค่าตอบและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ย จากนั้นจึงได้แปลความหมายของค่าสถิติที่ได้จากผลของการวิเคราะห์

ประสงค์ วรรณสุด. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พระนคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๐๘. หน้า ๓๗ .